

Justitiedepartementet, Ju2021/00355
ju.remissvar@regeringskansliet.se
golshanak.fatahian@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen- Delbetänkande av 2020 års valutredning (SOU 2021:7)

Bakgrund

Justitiedepartementet har genom remiss berett Region Stockholm möjligheten att yttra sig över betänkandet Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen- Delbetänkande av 2020 års valutredning (SOU 2021:7).

Yttrande lämnas av regionstyrelsen i Region Stockholm som i detta ärende delegerat besvarandet av remissen till regiondirektören med stöd av beslutad delegationsordning då tiden för besvarande inte medger att ärendet behandlas av regionstyrelsen.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm välkomnar utredningen då en översyn av vårt valsysteem är angeläget för att behålla en hög trovärdighet för demokratiska val. Valsystemet ska utgå ifrån att medborgarna ska kunna delta i samhället på lika villkor och ha den demokratiska rätten att rösta. Skulle systemet urholka väljarens frihet och skydd för valhemligheten är det ett hot mot demokratin.

Förslagen i betänkandet tillstyrks i allt väsentligt eftersom de bidrar till att stärka valhemligheten. Nedan berörs ett par avvikande synpunkter på de förslag som lämnas på ändringar i vallagen.

Utredningen föreslår en precisering i åttonde kapitlet vallagen vad gäller ett tillägg i tredje och fjärde paragraferna innebärande ett preciserat ansvar för ordningen i anslutning till röstmottagningsstället. Utredaren anger i betänkandet att det primärt är valnämnderna som har ansvaret och att området ska vara tydligt avgränsat. Förslaget till ändring i bestämmelserna är inte tillräckligt preciserat vad gäller kraven på avgränsning i anslutning

till röstmottagningsstället och syftet med den oprecisa utformningen kan ifrågasättas. Förslaget avstyrks då även utredaren anser att det är en bedömning som vilar på den enskilda bedömningen som görs av fastställandet av avgränsningen runt röstmottagningsstället och inte går att precisera i vallagen.

Vidare föreslås en ny bestämmelse i vallagen i syfte att stärka skyddet för valhemligheten i de fall en privatperson hjälper väljaren att rösta och innebär en uttrycklig tystnadsplikt för den personen. Tidigare utredningar gällande vallagen har föreslagit samma reglering men regeringen har inte lagt fram förslag efter synpunkter från bland annat Riksdagens ombudsmän (JO) och Svea hovrätt.

De skäl som framförts tidigare mot en lagreglering gäller alljämt enligt Region Stockholms mening. Syftet med bestämmelsen att bevara valhemligheter är viktig, men en straffsanktionerad bestämmelse och ett särskilt ansvar för röstmottagare att informera om detta motiverar inte införandet. I den fortsatta beredningen av betänkandet kan det övervägas om det istället lämpligen kan införas en bestämmelse om en skyldighet för röstmottagaren att erinra om betydelsen av valhemligheten.

Anton Västberg
T.f. Regiondirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist